

Länsstyrelsen
Värmland

Riksintresse för kulturmiljövården

Mölnerud

Områdesnamn: Mölnerud
Områdesnummer: K 4
Kommun: Arvika
Socken: Brunskog

Sammanfattning

Innehåll:

Jordbruksby och odlingslandskap i skogsbygd som kan följas tillbaka till senmedeltiden med befintlig bebyggelse från 1700- och 1800-talen.

Urvalsmotiv:

Vetenskapligt/pedagogiskt. Ålderdomligt välbevarat bylandskap med bebyggelse i traditionellt och regionalt präglad utförande från tiden före och efter 1700- och 1800-talens skiftesreformer.

Beskrivning

Odlingsstråket med byarna Mölnerud, Ragnerud, Byn och Näs i dalgången mellan Dunderhöjden och Kronhöjden i nordvästra delen av Brunskogs socken, tillhör de småskaliga och välavgränsade bygdeenklaver som kännetecknar den Värmländska skogsbygden. Inägomarken är relativt väl hävdad, även om ängslador, bodar och andra driftsbyggnader på sina ställen vittnar om att jordbruksdriften längre är den primära näringen. Mölnerud är den by i området som bäst bibehållit en äldre karaktär vad gäller såväl bebyggelsens tidsenliga yttre som fördelningen mellan in- och utägor. Välbevarade man- och driftsbyggnader, företrädesvis från 1800-talets förra hälft och mitt, förekommer därför allmänt och visar prov på regional byggnadstradition och timmerbyggnadskonst.

Kulturhistoriskt värde

Kulturlandskapet vid Mölneruds by representerar de små bygdeenklaver som med början under senmedeltiden röjdes fram och konsoliderades i västra Värmlands skogsbygder. Odlingsytorna är mestadels väl hävdade och bidrar tillsammans med gårdsbebyggelsens sammanhållna yttre till bylandskapets autentiska prägel och miljökaraktär. Särskilt värdefull är den stora mängden man- och driftsbyggnader i traditionellt utförande som betyder mycket för helhetsintrycket och kontinuiteten i bebyggelsemiljön.

Hot

Ej specificerat.

Skydd

Området är inte lagskyddat.

Avsikter och åtgärder

Nybebyggelse och förändringar av befintliga byggnader behandlas restriktivt och underordnas miljökaraktären i området. Omföring av åkerytor och betesmarker till skogsmark bör inte ske.

Riksantikvarieämbetets värdetext (1996):

Motivering:

Bymiljö med osedvanligt många välbevarade byggnader i regionalt präglad utförande från tiden före och efter 1700- och 1800-talens skiftesreformer.

Uttryck för riksintresset:

Faluröda mangårdsbyggnader med skiffertak regelbundet utformade i två våningar, timrade bodar och ängslador, kvarnruin med hjulgrav och fördämningsvall.

I området ingår även:

-

Övrigt

Riksintresset Mølnerud ingår i stort i kulturmiljön Mølnerud (273) enligt kulturmiljöprogrammet för Värmlands län.

Referenser

- Kulturhistorisk inventering i Arvika kommun 1972-1976, Värmlands museum 1979.

Ändringsinformation

Datum:	Kommentar:
2007-11-05	Huvuddelen av informationen hämtad från 1988 års beskrivning av riksintressen i Värmlands län.
2007-12-10	Beskrivningen av områdets skydd ändrad till aktuella förhållanden och gällande lagstiftning.